

PIOs utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om inkomstskatteskalen för 2026 och ändring av inkomstskattelagen samt till vissa andra skattelagar, 15.8.2025

(VN/11304/2024-VM-28)

Pensionärsförbundens intresseorganisationen PIO rf anser att beskattningen av pensionstagares pensionsinkomster inte får vara högre än beskattningen av motsvarande förvärvsinkomster. Det här utlåtandet gäller särskilt förändringar i tilläggsskatten på pensionsinkomster.

Beskattningen av pensioner förändrades beklagligt i början av året genom att pensionsinkomstavdraget försämrades, vilket ännu inte har korrigerats i detta förslag.

Med de planerade förändringarna i beskattningen för nästa år ökar beskattningen av pensioner i en del av inkomstklasserna, men lindras i de högsta inkomstklasserna. När de lägre pensionerna inte förbättras på motsvarande sätt innebär detta en ökning av inkomstskillnaderna pensionärer emellan, vilket inte stöder målet att minska pensionärsfattigdom.

Vi finner också orättvist att regeringen sänker på beskattningen av löneinkomster utan att ge samma lättnader till pensionärerna. Vi anser att beskattningen av pensioner över den skattefria inkomstgränsen bör motsvara samma nivå med löntagarinkomster. PIO rf yrkar på att de planerade ändringarna justeras så att beskattningen av pensioner inte ökar i någon inkomstklass.

I förslaget till lag om inkomstskatteskala för 2026 föreslås en inkomstskatteskala för progressiv förvärvsinkomst för att tillämpas vid statsbeskattningen. Skalan reformeras som en del av en helhet där beskattningen av arbete sänks och de högsta marginalskattesatserna i beskattningen av förvärvsinkomster sänks till cirka 52 procent. Den strängare beskattningen av pensionsinkomster ska balanseras genom en sänkning av tilläggsskatten på pensionsinkomster.

Vi välkomnar förslaget om att sänka skattesatsen på tilläggsskatt på pensionsinkomster till 4 procent från nuvarande 5,85 procent. Vi stöder också en höjning av inkomstgränsen för tilläggsskatt på pensioner till 57 000 euro från nuvarande 47 000 euro, eftersom inkomstgränsen inte har indexjusterats alls. Ändringarna för pensionerna i en mera jämställd ställning med andra inkomster.

Vi anser däremot att det är helt förkastligt att beskattningen av pensionsinkomster höjs åter samtidigt som beskattningen av löneinkomster minskar.

Från och med den 1.1.2025 höjdes beskattningen av årliga pensionsinkomster i skalan 22 500–57 500 euro, vars effekt uppskattades på förhand till genomsnittliga 0,6 procentenheter och 255 euro samt maximalt 1,15 procentenheter och 570 euro. Nu föreslås höjning av den statliga beskattningen av pensionsinkomster i inkomstintervallet 41 000–126 000 euro. För gruppen med pensionsinkomster på cirka 41 000–57 000 euro i året blir det redan andra höjningen i rad. År 2023 gällde spöstraffskatten redan cirka 85 000 pensionärer.

I praktiken ökar beskattningen av pensioner på cirka 3500–8416 euro per månad i genomsnitt med kring 20 euro per månad och maximalt kring 50 euro per månad. Åtstramningen skulle drabba hårdast månatliga pensioner kring 4 000 euro.

Vi vill påminna om att merparten av finländarnas pensioner inte är stora. Enligt Pensionsskyddscentralen fick endast 15 procent av pensionärerna en pension på över 3 000 euro i månaden år 2024. I fjol fick ungefär var tredje pensionär mindre än 1 500 euro i månaden. Medianpensionen år 2024 var 1848 euro i månaden. Var femte pensionär fick mindre än 1 250 euro i månaden; deras genomsnittliga pension var 1 000 euro i månaden.

Åren 2023 och 2024 ökade pensionerna exceptionellt mycket tack vare indexjusteringar. I framtiden planeras en indexbroms för pensioner, som hindrar dem från att stiga i samma takt under en period med kraftigt stigande levnadskostnader. Vi motsätter oss detta, eftersom pensionernas köpkraft måste vara tillräcklig för att trygga försörjningen i ålderdomen.

Med lagändringen har föreslagits att beskattningen av stora pensioner inte ska sänkas mer än beskattningen av motsvarande löneinkomster. Sänkningarna som föreslås för beskattning av lägre löneinkomster är dock större än de som föreslås för pensionsinkomster på samma nivå, och de föreslagna skattelättnaderna återspeglas inte alls i små pensioner. Inkomster av samma belopp bör konsekvent behandlas på samma sätt vid beskattningen, oavsett om inkomstkällan är lön eller pension.

Sammanfattning:

Vi understöder sänkning av tilläggsskatten på pensionsinkomster och en höjning av inkomstgränsen över vilken tilläggsskatt på pensionsinkomster ska betalas till 57 000 euro per år. I samband med reformen ska pensionsinkomster och löneinkomster behandlas likvärdigt i beskattningen. Vi anser inte att den planerade indexbromsen för pensioner är befogad, eftersom den skulle förhindra justering av pensionerna i relation till snabbt stigande levnadskostnader.

Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf